

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PASIŪLYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASOCIACIJŲ ĮSTATYMO
NR. IX-1969 2, 8, 9, 12, 13, 15 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIVP-428(2)**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr. SV-S-758 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.1 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Nepritarti Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“ pasiūlymui dėl Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 2, 8, 9, 12, 13, 15 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-428(2) (toliau – Pasiūlymas) dėl šių priežasčių:

1. Pasiūlymu tiek, kiek jame numatytą nepriekaištingos reputacijos reikalavimą siūloma taikyti visoms asociacijoms, nediferencijuojant jų pagal vykdomas funkcijas, šių funkcijų svarbą ir pobūdį, nepaisoma asociacijų įvairovės ir laisvės veikti dėl savo narių interesų:

1.1. Pasiūlymu numatoma plati ir neapibrėžta nepriekaištingos reputacijos reikalavimo taikymo apimtis, argumentuotai nepagrindžiant, kad tokios priemonės yra būtinos konstituciškai pagrįstam tikslui pasiekti. Pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo 9 straipsnio 6 dalį, 12 straipsnio 2 dalies 10 ir 11 punktus asociacijos jau šiuo metu turi galimybę savo įstatuose nustatyti, kad jų vadovai ir (arba) kolegialių valdymo organų nariai turėtų atitikti nepriekaištingos reputacijos reikalavimą, tad Pasiūlyme numatomas naujas apribojimas yra perteklinis.

1.2. Pasiūlyme tinkamai neįvertintas tokio reikalavimo taikymas (arba netaikymas) asociacijų vadovams ir kolegialių valdymo organų nariams, jiems šiuo metu einant pareigas ir neatitinkant naujai nustatyto reikalavimo, atsižvelgiant į asociacijų narių konstitucinę teisę į savivaldą ir pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 35 straipsnio pirmąją dalį pripažįstamą asociacijų, kurių veikla grindžiama savanoriška naryste ir kurios veikia dėl savo narių interesų, laisvę ir įvairovę (be kita ko, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. liepos 1 d. nutarimas byloje Nr. 04/04, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2005 m. vasario 10 d. sprendimas byloje Nr. 04/04 ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2019 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. KT21-N10/2019).

1.3. Pasiūlymas, kuriuo nepaisoma asociacijų įvairovės ir laisvės veikti dėl savo narių interesų, neatitinka teisėkūros proporcingumo principo pagal Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktą.

2. Nors siūlymas nustatyti nepriekaištingos reputacijos reikalavimą asociacijoms, kurioms yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai ar pavestos kitos įstatymuose, tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose, ratifikuotose Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytos valstybės funkcijos (toliau – viešojo administravimo įgaliojimai), galėtų būti vertinamas kaip tikslingas ir pagrįstas siekiant užtikrinti viešojo

intereso apsaugą, Pasiūlymu nėra užtikrinama, kad nepriekaištingos reputacijos reikalavimas nustatomas ir taikomas visiems subjektams, kuriems gali būti suteikti viešojo administravimo įgaliojimai:

2.1. Teisės aktuose (Asociacijų įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme) nėra nustatyta nepriekaištingos reputacijos reikalavimo viešąjį administravimą vykdančių subjektų vadovams ar kolegialių valdymo organų nariams. Nustačius siūlomą nepriekaištingos reputacijos reikalavimą išimtinai tik asociacijų vadovams ir kolegialių valdymo organų nariams, jis nebūtų taikomas kitų teisinių formų juridinių asmenų, kuriems taip pat gali būti suteikti viešojo administravimo įgaliojimai, vadovams ir kolegialių valdymo organų nariams. Todėl Pasiūlymas sąlygoja išskirtinį, fragmentišką ir konstitucinio asmenų lygiateisiškumo principo, kuris taikytinas ne tik fiziniams, bet ir juridiniams asmenims (be kita ko, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1996 m. vasario 28 d. nutarimas byloje Nr. 10/95 ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2012 m. kovo 29 d. nutarimas byloje Nr. 21/2010-30/2010), neatitinkantį teisinį reguliavimą.

2.2. Pasiūlyme nurodytos nepriekaištingos reputacijos sąlygos skiriasi nuo kituose teisės aktuose įtvirtintų tokio reikalavimo sąlygų, įskaitant nustatytas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, kurios pagal Viešojo administravimo įstatymo 5 straipsnio 4 dalį taikomos viešojo administravimo subjektų darbuotojams, kuriems yra pavesta atlikti funkcijas, tiesiogiai susijusias su šiemis subjektams suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų įgyvendinimu, arba asmenims, pretenduojantiems tokias pareigas eiti.

2.3. Pasiūlyme pateikiamas teisinis reguliavimas neatitinka Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 ir 7 punktuose nustatytų teisėkūros sistemiškumo principo, reiškiančio, kad teisės normos derėtų tarpusavyje, taip pat teisėkūros aiškumo principo, pagal kurį teisinis reguliavimas turi būti logiškas ir nuoseklus.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras